

SPEJDER JUL 1988

Gud er et spædbarn.

Ikke altid, selvfølgelig. Og det ville nok heller ikke være nogen fordel, hvis det var sådan.

Men juleaften er Gud et spædbarn. Et af de små væsener, der hverken kan tale eller gå eller noget af det andet, der skal til for at klare sig mellem almindelige mennesker, og som derfor fremkalder så varme og beskyttende følelser hos de fleste af os andre.

Den skabende kraft og vilje bag verdensaltet og historien gjorde sig juleaften for små 2000 år siden til sådan et hjælpeløst kræ, der ikke kan stor andet end at pludre, hikke, smile, bøvs og tisse.

Ikke nok med det. Han lod sig føde ind i en fattig familie langt hjemmefra og snart efter på flugt. Der lå Vor Gud, Hærskarernes Herre, i krybben og svøbet og sprællede og hikkede.

Det er temmelig umuligt for os almindelige dødelige at forstå eller sætte os ind i præcis, hvordan det gik til. Den kristne kirke har bagefter lavet en flot og mystisk treenighedslære som fortæller, at Gud befrugtede Maria gennem Helligånden, så hun fødte Jesus. De er alle tre i den sidste ende den samme Gud, og alligevel sig selv hver for sig.

Vorherre som nyfødt

Af Ebbe Kløvedal Reich
Illustration: Esben Hanefelt Kristensen

Men selv om det kan være svært at forstå, kan man sagtens tro det. Det er simpelt-hen den mest almindelige tro på jordkloden. Og julen er den fest, der hvert år samler den største brøkdæl af menneskeheden om fredens budskab.

Gud taler jo til os med rene og klare ord gennem den nyfødte drengs skrig og grynten. „Jeg har brug for jeres hjælp,” siger han. „Jeg har indrettet skabelsen sådan, at den først kan give rigtig mening, hvis I hjælper mig nu!”

I den første lange tid talte han mest til Maria og Josef, og de forstod ham lige så godt, som de fleste lykkelige forældre forstår deres småunger.

Men nu – alle de år efter – siger han hver jul det samme til os allesammen. Og vi reagerer på mange mærkelige måder. Vi får tårer i øjnene

og bliver julegodgørende og giver hinanden gaver og danser om grantræer og synger glade sange. Sådan synes vi, det er mest rimeligt at fejre den højtid, hvor Gud er spædbarn.

Der er osse nogle stykker blandt os, der ikke har spor lyst til at fejre jul. Det er sådan nogen som kong Herodes, der er ude på at myrde Kristus så hurtigt som muligt, eller den nærige Scrooge i Dickens' juleeventyr. De vil slet ikke kendes ved Gud som spædbarn. Han skal være en viis, retfærdig dommer og en almægtig overgeneral, ellers vil de ikke vide af ham.

De fleste af os har en Herodes eller en Scrooge siddende i en krog af vores bevidsthed. Spædbørn er besværlige. De lugter, skal hele tiden skiftes, og ødelægger enhver ordentlig nattesøvn. Og julen er frem for alt stormagasiner-

nes og gavebutikkernes smarte salgssfidus; en overhektisk tid med alt for mange spritbiller. Så nærigt og snæversynet tænker vi allesammen, ind imellem. Og det er jo ikke engang det halve løgn.

Det er bare den kedeligste del af sandheden. Hvis den havde været det hele, havde der i hvert fald ikke været noget at fejre. Den gode del af sandheden er den kærlighed, vi kan give det nyfødte barn. Hvadenten det nu er en søster eller bror eller søn eller datter. Eller Gud selv. Eller bare et spædbarn, vi møder på vejen. Eller et andet af alle de hjælpeløse væsener i Guds natur, som alverdens Herodes'er og Scrooge'r for tiden behandler så brutalt.

Nordahl Grieg var norsk kommunist og ateist. Men han har alligevel fat i den gode del af sandheden i den fredssang, han skrev, og som synges så ofte i disse år. Det sidste vers siger lige så klart som nogen julesalme, hvad julens budskab handler om:

*Dette er løftet vort
fra bror til bror:
Vi skal bli gode mod
menneskes jord.
Vi vil ta vare på
skønheden, varmen,
som om vi bar et barn
varsomt på armen.*

Lises mor så forbavset på Pia og Lise. „I mener vel ikke vi skal have det store skrummel med?”

Lise smilede: „Jo, mor. Vi kan da ikke tage på lejr uden vores patruljekasse. Hvor skal vi ellers have vores ting?”

„Jamen, I skal jo kun være væk i week-enden. Hvad har I i den? Den er jo så stor, at I kunne ligge i den.”

„Den er til teltet og udstyret. Tror du ikke den kan være i bilen? Vi skal nok hjælpe dig med den.”

Lises mor mumlede noget om, at hun ikke var meget for at få ødelagt bagagerummet. I samme øjeblik kom Peter og Selim. De så straks, hvad der var galt. Peter bukkede galant og tog fat i kassen: „Nu skal jeg, Frue!” Snart efter var bilen pakket, og de kunne køre.

Lejren lå på en stor eng, nær ved grænsen. Men man kunne ikke se Tyskland for en stor skov.

Rikke, Bisonpatruljens nye medlem, stod og ventede på dem og blev straks sat til at bære ud af bilen. Peter var lige blevet patruljeleder, og han var meget opsat på at 'lede og fordele arbejdet'.

„Kan I nu have en god week-end!” Lises mor var klar til at køre: „Og pas på, I ikke forvirrer jer over grænsen i mørket.”

Hele eftermiddagen gik med lejrarbejdet. Kun et par danske grænsebetjente, der gik forbi med hunde, fik dem til at stoppe op for en tid.

PATRULJEKASSEN

Af Susanne Lembrecht Madsen

Illustration: Mette Brahm Lauridsen

Lise og Selim stod for manden, som kun brændte lidt på. Alle spiste spaghetten med stor appetit. Humøret var højt. De hyggede sig og Peter holdt op med at bestemme.

Pludselig lød hornet, der kaldte til samling. Lederen af Grænsedivisionen stod på en forhøjning og så alvorlig ud.

„Kære spejdere!” sagde hun. „Vi er lige blevet kontaktet af politiet. Der har været et bankup i Åbenrå, men politiet fik ikke fat i røverne. De har dog et godt signalment af dem. Måske vil de prøve at komme illegalt over grænsen til Tyskland. Politiet i Åbenrå har spurgt, om I vil

hjælpe med til at fange dem?”

„Go historie,” hviskede Selim til Peter. „Og den vil de have, vi skal tro på. Bankup om lørdagen! – og spejdere til at hjælpe politiet!”

Lederen fortsatte: „De havde pengene i to gule plasticposer fra Kvikly. De var begge i orange overtræksdragter og havde røde elefanthuer på hovedet.”

Pia og Lise skubbede til hinanden og fnisede: „De var smarte, hva?”

„Den stjålne bil, de flygtede i, er fundet her i nærheden, så nu beder politiet jer om at holde øje med spor, de kan have efterladt. I tager af sted hver patrulje for sig. Brug øjne og ører godt!”

Der blev et farligt mylder, men lidt efter var de første patruljer sendt afsted. Bisonpatruljen var blandt dem. „Sig mig en gang,” sagde Rikke. „Hvad var det for en historie?”

„Åh, det var deres sædvanlige måde, at sende os på løb på. Vi lader altid, som om vi tror på det. Så bliver det sjovere.” „Nå, så bliver der ingen natløb denne gang,” sagde Pia. „Hvis det ikke er for langt, er vi tilbage, inden det bliver mørkt.”

„Nåh, du er vist lidt mørkeræd,” drillede Peter. Men Selim forsvarede hende: „Det tror da pokker, med de drabelige historier, du elsker at fortælle!”

Det havde regnet om formiddagen, så skovbunden var blød at gå på. Skyggerne var begyndt at blive lange, men solen var endnu ikke gået ned.

„Hvad er det egentlig vi går efter,” sagde Rikke. „Spor,” hviskede Peter hemmelighedsfuldt. „Hørte du ikke, vores leder sagde, de havde efterladt sig spor. Dem skal patruljen af stifindere nok finde.”

Og der var det første: en rød elefanthue. Opgaven lød: Lav en hat af de ting, du finder, så man bedre kan skjule sig i skoven.

Peter var der med det samme: „Selim, du henter barkstrimler til at binde med. Piger, I finder bløde granrene!”

„Øv, hvad med vi lige snakker sammen først. Det kunne jo være vi havde andre ideer,” sagde Lise. „Ja, nu bestemmer du jo igen,” skræppede Pia. Men det blev alligevel som Peter sagde. Lidt efter var de næsten færdige med en flot granhat. „Og hvem tror I så skal have den på?” sagde Peter.

Inden de nåede at svare, blev de afbrudt af en voldsom støj. Fra et sted længere henne på skovvejen hørtes råb, gøen og en, der jamrede. „Skynd jer, det er bankrøverne. Vi har dem!” råbte Peter. Alle fór derhen, men standede brat.

På stien så de en mørk mand ligge med en gøende hund lige over hovedet. To grænsebetjente var ved at give ham håndjern på. Han

jamrede og sagde en hel masse på et uforståeligt sprog.

Betjentene fik ham på benene og begyndte at slæbe af med ham. Hunden trak i den modsatte retning, men blev kommanderet på plads.

Da de var gået, kom der liv i spejderne: „Puha, jeg troede det hørte med til løbet,” sagde Pia. „Det gjorde jeg også, indtil jeg så deres ansigter,” sagde Lise og tilføjede: „Hvad mon han har gjort?”

„Kunne du forstå noget af det, han sagde, Selim?” spurgte Peter. Selim rystede tavst på hovedet.

„Nå, lad os se at komme videre, ellers overhaler de andre patruljer os,” sagde Peter i sin sædvanlige tone. „Se efter nye spor!” Mens de gik, puffede Pia til Lise: „Han ser nu dum ud med den granhat!” fnisede hun.

Pludselig sagde Rikke: „Der er det næste spor. Der er noget, der bevæger sig i det træ.”

De skyndte sig derhen, men kunne intet se. „Jeg er sikker på, jeg så en deroppe. Hvad med at kravle op?”

Men inden de fik besluttet sig, gled en mørk skikkelse ned fra trækronen. Det var en mørk, krøllet mand med et lille sort overskæg. Han greb Pias arm og vred den om på ryggen. Lise fik et glimt af en kniv i hans hånd. „Pas på kniven!” råbte hun.

De andre veg forskrækket tilbage. Manden sendte dem et truende blik og sagde så en hel masse på et fremmed sprog. Peter kom sig først over forskrækkelsen: „Hvad

er det han siger? Kan du forstå det, Selim?"

Selim rystede på hovedet og sagde så noget på tyrkisk.

Den fremmede vendte sig forbavset mod ham og svarede lidt flakkende. Men han blev ved med at holde Pias arm.

Selim sagde noget, som åbenbart beroligede ham, for nu slap han den skrækslagne Pia. De snakkede videre. Selim så meget alvorlig ud.

„Han er flygtet fra Iran, hvor han har siddet i fængsel. Grænsebetjentene er efter ham, fordi han er kommet illegalt over grænsen. Han kunne ikke få pas og papirer med, da han flygtede, så derfor kan han ikke komme ind i

Danmark. Hvis han bliver sendt hjem nu, vil han blive skudt. Han har en bror her i landet, som vil hjælpe ham. Han fortalte også, at hans ven var blevet taget, men det vidste vi jo!"

De andre lyttede tavst. Endelig sagde Peter: „Hvad synes I vi skal gøre? Hvis vi skal hjælpe ham, må vi jo afbryde løbet, og så vinder vi ikke. Ikke flere plader til Bisonpatruljens stander!"

„Skidt da med det, det kan vi få en anden gang. Vi skal selvfølgelig hjælpe ham," sagde Lise. „Men hvad nu, hvis grænsebetjentene vender tilbage?"

„Jamen er du klar over, det er ulovligt, - og desuden

kommer der jo alt for mange flygtninge ind i landet. Det siger min far også!" Rikke stod med hænderne i siden.

Men så fortsatte Lise: „Vi kan da ikke bare melde ham til politiet. Hvis han så bliver skudt, er det vores skyld!"

„Sludder, det er da ikke vores skyld, de slås i hans land," afbrød Rikke. „Spørg, hvad han har lavet, siden han kom i fængsel. Måske er han en morder!"

Selim og flygtningen snakkede atter sammen, og de andre ventede spændte. De lagde mærke til, at hans hænder rystede, og at han så meget træt ud.

Selim fortalte, at han var blevet forfulgt i sit hjemland,

fordi han ikke ville være soldat.

De havde brændt hans families hus og sat hans far i fængsel for at tvinge ham. Der var dødsstraf for at flygte fra militæret. Spejderne så rådvilde på hinanden. Ingen vidste, hvad de skulle gøre. „Ja, jeg synes nu stadig," mumlede Rikke.

„OK," skar Peter igennem. „Vi holder afstemning. Hvem stemmer imod at hjælpe ham?" Han så sig omkring. Ingen hævede hånden. „Godt, så er det vedtaget. Jeg har en ide til, hvordan vi får ham ud. Selim har ondt i maven, så jeg bliver nødt til at følge ham hjem i lejren. I fortsætter løbet. Lise, du er leder. Vi snakker sammen, når I kommer tilbage. Skynd jer nu!"

Pigerne nåede ikke at protestere. Lise fik granhatten smidt i hovedet.

Da de senere kom tilbage til lejrpladsen, sad Peter og snittede i rafterne til deres køkkenbord. Selim lå på sin sovepose og lod som om han sov.

„Nå, fangede I så bankrøverne," råbte Peter, men føjede hviskende til: „Nu gælder det bare om at holde mund og lade som ingenting, først i morgen kan vi få ham ud herfra."

„Jamen hvor..?" hviskede Lise tilbage. Peter svarede ikke.

Nabopatruljen kom væltende og råbte, at nu var der lejrball. Pigerne ville hente et par varme bluser i teltet. Det blev altid så koldt på ryggen ved bålet. „Hvad Søren er det

for noget rod,' udbød Pia, da hun faldt over en mængde køkkengrej, der lå foran hendes rygsæk. „Hvorfor ligger det ikke i kassen?“ „Ja, hvorfor mon?“ svarede Selim. Pigerne så på hinanden. Så forstod de det.

Da de senere krøb i seng, delte Peter og Selim den samme sovepose. „Vi er nødt til at fortsætte i morgen, som om intet er sket,” hviskede Peter. „– Selv om vores gæst nok ikke har det alt for behageligt, hvor han er nu.”

Hele næste formiddag knoklede de med lejrarbejdet. Ved middagstid kom lederne rundt. Patruljen blev rost for den flotte plads. Så satte deres leder sig ned – på patruljekassen. Alle holdt vejret.

Hun kaldte på Selim og spurgte til hans mave. Han svarede først på tyrkisk, men sagde så: „Nå, undskyld, nu går det godt igen?” Lederne smilede og gik.

„Hvad var det du sagde?” spurgte Rikke. „Åh, jeg bad bare min mave være helt stille,” grinede han.

Ved paraden fik Bisonpatruljen præmie for lejrpladsen, men løbet vandt de ikke.

Desværre kunne Selim ikke være med ved overrækkelsen. Han havde fået et tilbagefald af mavepine.

Da Lises far hentede dem, undrede han sig over den tunge kasse, selv om hans kone havde advaret ham. Men spejderne var meget flinke til at hjælpe.

Mandag aften, midt under patruljemøder, blev der dyttet kraftigt uden for spejderhuset. „Jeg tror det er dem,” sagde Lise til deres gæst og glemte helt, han ikke forstod dansk. Ind myldrede Selim, hans far og en fremmed, mørk ung mand. Han faldt flygtningen om halsen. De græd og kyssede hinanden.

Selims far fortalte, at de havde talt med en advokat, som ville hjælpe. Men foreløbig var det bedst, de ikke snakkede til nogen om det, der var sket.

„Tja,” sagde Rikke, da deres gæst var kørt og havde takket dem meget, „jeg ved ikke, om det er rigtigt, det vi har gjort, men det er i hvert tilfælde længe siden, jeg har set nogen så lykkelige.”

Slangen, myggen og svalen

*Polsk fabel, genfortalt af Rudolf Lave
Illustration: Andrzej Lubniewski*

Da syndfloden kom, samlede Noa et par fra hver dyreart, undtagen fiskene, og tog dem med ind i arken. Så strømmede regnen ned fra himlen, indtil vandet havde dækket hele jorden. Da opstod der pludselig et hul i bunden af arken.

Noa var bange for, at vandet skulle trænge ind i arkens indre, så den skulle synke, og han henvendte sig derfor til dyrene for at få et godt råd af dem.

Slangen svarede først. Den sagde: „Hvad giver du mig, hvis jeg tætner dette hul?”

Noa svarede: „Hvad forlanger du?”

„Jeg forlanger at få lov at æde det dyr, der har det sødeste blod,” svarede slangen.

Noa gik ind på slangens forlangende, og slangen lagde sig over hullet i arkens bund, rullede sig sammen til en klump og tætnede på den måde hullet.

Da nu vandet faldt og arken kom til at stå på den tørre jord, mindede slangen Noa om, at han havde lovet den en belønning. „Husker du, hvad du lovede mig?” spurgte slangen.

„Ja, det gør jeg, men hvordan skal man vide, hvilket dyr, der har det sødeste blod?” spurgte Noa rådvild.

„Hvem skulle vide det bedre end myggen?” svarede dyrene.
„Den suger jo blod af alle.”

Så sendte Noa myggen ud for at smage alle dyrenes blod, og til sidst kom den til mennesket. Myggen stak sin spidse sugesnabel i menneskets krop, og så sagde den til sig selv: „Dette er det sødeste blod, jeg har smagt.”

Den ville nu straks flyve hen til slangen for at fortælle den det. Men i samme øjeblik kom svalen flyvende og bed myggens tunge af, så den ikke kunne fortælle, hvad den havde opdaget. Den kunne kun summe hen over slangen: Bzz, bzz, bzz!

Slangen forstod ikke noget af dette, og den fór rasende løs på svalen for at æde den. Men den hurtige fugl kastede sig straks op i luften, og det lykkedes kun for slangen at rive noget af dens hale af. Siden den tid har svalen en kløftet hale.

Noa besluttede at belønne den flinke svale, som havde reddet mennesket fra at blive ædt af slangen. Da dyrene var kommet ud af arken, tildelte han hvert af dem et sted at bo og leve, og han kaldte svalen til sig og sagde: „Du har reddet menneskets liv, og derfor skal du have lov at bo under samme tag som menneskene.”

Siden den tid bygger svalen sin rede under taget i menneskenes boliger.

Vi bager og spiller om pebernødder

Ide og tekst:

Ingrid Windfeld-Lund

Illustration gengivet med
tilladelse fra 'Pers og Lottes Jul'
af Elsa Beskow

I gamle dage fik man efter julemåltidet hver et krus pebernødder. De blev bl.a. brugt til at spille *Min gris er rendt i skoven*. Du lægger en pebernød under en kno, knytter hånden og siger: „Min gris er rendt i skoven?” Medspilleren siger: „Min er løbet med?”. Du siger: „Hvilket træ ligger den under?” Peger medspilleren på den rigtige kno, har hun vundet din pebernød. Peger hun på den forkerte, skal hun af med en pebernød.

Opskrift
1/2 kg. flormel
2 æg
150 g. farin
150 g. margarine
1 tsk. stødt ingefær
1/4 tsk. kardemomme
1/8 tsk. peber.

Margarinen smuldreres i melet. Æg, farin og krydderier tilsættes. Når dejen er æltet, så den slipper hænder og bord, trilles den i pølser, der skæres ud som store nødder. Bages langsomt, ved 160 grader i ca. 10 minutter.

g

der

st
mel

ine
ingefør
omme

og krydderier til-
hænder og bord,
ore nødder.
minutter.

Jeg g
nu ko
som
Jeg s
og na
en du

For j
at fyl
det g
Det s
og ba
og ba

Vi br
og in
sirup
Rosin
og al
før ju

Når j
den b
fra gr
I jule
og ne
til sid

Jeg glæder mig i denne tid,
nu kommer krydderduften blid
som får os til at snuse.
Jeg selv med huskeseddel går,
og når jeg kommer hjem, der står
en duft fra alle huse.

For jeg er ikke ene om
at fylde kagedåsen tom,
det gør vi allesammen.
Det sjovest er, når selv man står
og bageduft i næsen får
og bager kager sammen.

Vi bruger flittigt af kanel
og ingefær og hvedemel,
sirup og kardemomme.
Rosiner skal der også til
og allehånde, om man vil,
før julen den kan komme.

Når julen så for døren står,
den bedste duft til sidst vi får
fra granens friske grene.
I julens duft vil appelsin
og nellike og stearin
til sidst sig smukt forene.

Fugle ved mit foderbrædt

Af Hanne Thomsen
Illustreret af Per Illum

Det har været diskuteret, om vi fugleglade danskere ved at fodre om vinteren i virkeligheden gør fuglene en bjørnetjeneste. Nogle zoologer mener, at vi dermed er med til at forrykke den fine balance, der er mellem de vilde fugle, så de svageste fugle, som normalt ikke ville klare sig, kommer godt igennem vinteren. Måske tager de så pladsen op for dem, som kommer tilbage syd fra om foråret.

De nyeste undersøgelser viser, at denne kritik slet ikke tager højde for, at der i årenes løb er blevet knaphed på fuglelemad ude i landskabet. Når landmanden har hentet sine afgrøder, brænder han stubbene af og harver og såer til igen med vintersæd. Det hele foregår nu-til-dags i én eneste

postgang – om efteråret – og samtidig udnyttes jorden meget tæt til skel. Plads til fuglelemaden – ukrudtet – er der ikke meget af mere, hvis det da ikke allerede er sprøjtet væk.

Hvor der endelig er levnet vilde, frøbærende planter, gør vind og vejr sit til at vælte dem omkuld, og når først frost og sne og islag dækker det spiselige, begynder fuglene at sulte.

De stærkeste bliver her

Når der bliver stærk konkurrence om føden, forsvinder de svageste af fuglene. Typisk er det hunner og ungfugle, som domineres af de stærkeste hanner. Solsorten er et godt eksempel. Her er der bogstavelig talt kun gamle hanner tilbage om vinteren, og det er det samme hos blåmejse og rødhalsen.

Derfor skal du ikke lytte til kritiske røster om fuglefodring, men være med til at beskytte de stærkeste af fuglene – de som har mod og kræfter til at blive her om vinteren. Det er nemlig dem, som fremtidens bestand skal bygge på – biologisk set.

I vores hus begynder foder-sæsonen allerede i efteråret. Når tidsler, vejbred, burrer, pileurt, græsser og andre frøbærende planter bliver høstmodne, går vi ud for at samle ind til vinterens fuglejuleneg. Vi trasker i skovbryn, langs markskel eller ved markveje og kikker det ud, som vi i tidens løb har fundet ud af, at vore fugle gerne vil æde.

At fuglene helst vil have dels naturlige foder, er beviseligt. Sidste vinter, da der var meget mildt, var det næsten ikke til at lokke fuglene

til foderbrættet. De foretrak selv at finde mad, og der var nok af det efter en utrolig våd sommer.

Vi hænger de indsamlede buketter op i småbundter, hvor der er tørt og varmt – i en vindueskarm, over fyret, på loftet eller udenfor i garagen. Når kulden så for alvor sætter ind, henter vi de tørrede sommerbuketter frem og hænger dem ud i haven eller på altanen, hvor vi har mulighed for at se på, når sult og kulde driver småfuglene omkring for at finde noget spiseligt.

Nu er det så at vi høster lønnen for møje og besvær, og for både børn og voksne er det en kærkommen lejlighed til at lære forskellige vildfugle at kende. En fuglebog og måske en kikkert bør have fast plads i vindueskarmen. Det vil med garanti give

mange glade og spændende timer i løbet af vinteren.

I september-oktober kommer turen til at hente andre foderremner. Nødder, bog, agern, kastanier, rønnebær og hyben er med til at variere fuglearternes kommen og gåen. Sørg for, at bærrerne tørres godt og opbevar både dem og nødderne mørkt, køligt og tørt, indtil der er brug for dem.

Bland selv foderet

Har du ikke lejlighed til selv at samle ind, kan du gå til fuglehandleren og få vildfuglefrø, fedtkugler, hirsekolber m.m. – ting, der fint erstatter den naturlige føde, og som er specielt beregnet til vildfugle.

Det er selvfølgelig billigst selv at blande frøene. Jeg kan anbefale en god blanding: 25% solsikkefrø, 25% gul hirse, 25% knust majs, og 25% blandet havre og hvede – halvt af hver.

Men endnu billigere og faktisk fuldt tilstrækkeligt kan der fodres, hvis du bare sørger for, at der altid er korn, franskrødskrummer, æbler og køkkenaffald. Det sidste kan være osterester,

kogte kartofler og pålægsrester. Men husk: at salte og krydrede ting er *ikke* noget for sarte fuglemaver.

Tænk også på vand – især når barfrosken bider. Ligger der sne, er det knap så nødvendigt. Du vil hurtigt opdage, at fugle spiser sne. Ingen fugle kan nemlig klare sig helt uden vand.

Solsorten og dens fætter sjaggeren, som kommer på vinterferie her i landet, elsker bær og frugt. Selv halvrådnæ æbler kan placeres direkte på jorden. Men gør det forskellige steder i haven. Solsortehannerne har selv om vinteren deres specielle territorium, og de tillader ikke, at andre kommer indenfor. Så vil de slås.

Fedtfoderblanding

Vil du gerne selv lave din fedtfoderblanding, er her en virkelig alsidig opskrift, som mange, mange fugle kan lide den.

Bland *rosiner, franskbrødskrummer, hakket kød, solsikkefrø, hampefrø, birkes, revne gulerødder* (gerne jordnødder) og *havregryn* med usaltet, smeltet fære- og oksetalg, som fås hos slagteren. Svinefedt kan til nød bruges, men fuglene foretrækker talg.

Og tænk på at en fedtfoderblanding ikke bør være til mejserne alene. Mange andre fugle vil gerne spise med, men det forhindres de i, når de skal lege akrobater for at få noget af den mad, som hænges ud i kugler, kokoskaller og lignende. Brug f.eks. en grangren – eventuelt

fra juletræet – til at hælde blandingen ud over. Og hæng den op.

Det er vigtigt at huske på, at er du først for alvor begyndt at fodre fuglene regelmæssigt, bør du blive ved med det vinteren igennem. Fugle vænner sig hurtigt til at blive fodret et bestemt sted og kan komme langvejs fra for at få mad i maven. Er der pludselig ingenting, kan det

få katastrofale følger. Hvis f.eks. en mejse i strengt frostvejr ikke får mad i bare et halvt døgn, kan det betyde, at den ikke overlever.

Også plads til spurvehøgen

Med sangfuglene følger også deres naturlige fjender. Især spurvehøgen har det med at komme susende omkring hushjørnet og skabe vild panik hos fuglene på foder-

brættet. Den, der kommer sidst af vejen, ender som regel i spurvehøgens klør.

De fleste mennesker har svært ved at klare den slags. Desværre, havde jeg nær sagt. For tænker man sig lidt om, bør man også kunne acceptere dette som en del af naturens helt nødvendigt forløb. Vi er – ved at fodre – indirekte med til at hjælpe spurvehøgen til at finde og fange sin mad på bestemte steder. Og alle naturens skabninger skal jo leve, også dem som lever af andre.

Alt i alt vil jeg sige, at de fleste dyr herhjemme kan klare en almindelig vinter, så der næste forår er nok tilbage til at føre arten videre. Hvis hele årets „produktion” af fugle overlevede, ville vi hurtigt drukne i dyr. Et blåmejsepar, der årligt får måske 12 unger på vingerne, skal faktisk igen reduceres til 2 ved yngletidens begyndelse. Så der er nok at tolde af for både spurvehøg, kat og andre rovdyr – og altså vinteren; dyr i naturen bliver i gennemsnit ikke ret gamle.

Men derfor kan vi jo godt hjælpe dem over de værste og mest knugende vinterdage.

Elefanten

*En gammel historie
sat på danske versfødder
af Stig Østergaard-Andersen
og illustreret af Lars Johansen*

Seks vise mænd fra Indostan gik sammen for at finde, hvordan en elefant så ud – skønt alle seks var blinde. Hvad hver erfared' ville han så lægge sig på sinde.

Den ene gik mod elefanten. Han stod først for tur. Han faldt og ramte dyrets side, og han blev lidt sur. „Gud hjælpe mig! Den elefant er næsten som en *mur*.”

Den anden rørte ved en stødtand. „Å, kom her og nyd, hvor lang og glat og skarp den er. Ja, det er da en fryd. Den underlige elefant, den ligner mest *et spyd*.”

Den tredje vismand gik nu frem, så at han kunne fange den bløde snabel i sin hånd. Måske blev han lidt bange. „Jeg har det: Denne elefant, den ligner jo *en slange*.”

Den fjerde rørte med sin hånd ved elefantens knæ. Han sagde: „Det er ganske klart, at dette store kræ – den underfulde elefant – er meget lig *et træ*.”

Den femte følte, da han kom, på dyrets store øre. Han sagde: „Selv den blindeste behøver blot at røre – så føler han, det er *en vifte*, han har med at gøre.”

Den sjette var tilbage. Et øjeblik det kneb. så tog han fat i halen, og det klared hans begreb. „En elefant,” sagde han, „ligner allermest *et reb*.”

Så slap de diskussionen løs. Det gik for fulde sejl. Hver holdt på sin erfaring og var både stiv og stejl. *Skønt alle havde delvis ret, tog de dog alle fejl.*

Isen er usikker

Af Linda Vilhelmsen
Illustration:
Charlotte Clante

Det var mørkt og bidende koldt, da Nanna begav sig afsted til spejdermøde. Hun elskede de tirsdagsaftener i spejderlokalet, og hun følte sig godt tilpas i sin nystrøgne uniform. Nu skulle hun bare hurtigt forbi de store træer, så vidste hun, at Sarah ville stå og vente på hende. Nanna åndede lettet op, da hun kunne skimte Sarah. „Usch, hvor er det koldt” peb Nanna, idet

hun tog ind under Sarah's arm. De småløb ned ad bakken.

„Åh, bare de to fjollerikker ikke er der i dag”, sagde Sarah. Nanna nikkede. Hun vidste godt, hvad Sarah hentydede til. I næsten to måneder havde Casper og Martin – som var blå spejdere – ligget på lur, når pigerne kom forbi om tirsdagen. Nogle gange la-

vede de uhyggelige lyde, andre gange stod de bare og råbte alt muligt tåbeligt.

Det var næsten blevet en tradition, og selv om ingen af pigerne ville indrømme det, var de altid en lille bitte smule skuffede, hvis drengene ikke var der. Man vidste aldrig, hvad de kunne finde på: Engang havde Martin gemt sig og sagt lige som en gorilla, mens Casper havde pjasket rundt i en spand med vand. I mørket havde det lydt, som om det halve zoo var brudt ud og tog bad på samme tid. Den eneste trøst var, at Casper havde fået alt vandet ned over sig, da han faldt over en sten.

Nanna gav Sarah et puf i siden, da de nærmede sig drengene. Både Martin og Casper stod med huerne godt ned om ørerne og hænderne i lommerne.

„Nu tier du altså stille,” hvædede Sarah ud mellem tænderne – men for sent. Nanna var allerede i gang:

„Nåh! jeg troede, I også skulle til spejder i aften. Åh, nej – undskyld,” afbrød hun sig selv. „Jeg tænkte ikke på, at I er blå.” Nanna sagde det sidste med sukkersød stemme. Sarah trak på smilebåndet.

Der var helt stille et øjeblik, og man hørte kun lyden af sko, der knirkede i sneen. Så kvækkede Martin: „Ka’ du forresten ikke lige be’ et fadervor for mig, nu du alligevel skal til spejder?”

„Nej, hvor er I altså småt begavede,” råbte Nanna.

„Men man kan vel ikke forvente andet – I er vel også blå på den indvendige side af hjernen!”

Nanna og Sarah knejsede med nakken, idet de svansede forbi. „Ja,” råbte Casper, „men det er da bedre end at være grøn af misundelse.”

Martin udstødte et gigantisk hyl og klappede sig på lårene af grin. Det ærgede ham lidt, at han ikke selv havde fundet på den. Nanna måtte beherske sig for ikke at vende sig om, men så hørte hun dem sætte i løb i modsat retning.

Det var ingen hemmelighed, at de „blå” og „grønne” havde været i krig med hinanden længe. Der var bare ikke rigtigt nogen af dem, der vidste hvorfor. Sådan havde det vist altid været. Det lå ligesom i luften.

„Du, Sarah,” sagde Nanna, „jeg har det – jeg har det!” Sarah holdt vejret. Det var aldrig til at vide, hvad Nanna kunne finde på. Nanna holdt fast om Sarah's skuldre: „I aften skal de to få sig en forskrækkelse, de aldrig glemmer!”

Sarah var ikke helt med: „Hvad mener du?”

Nanna kiggede sig undersøgende over skulderen: „Jo, nu skal du høre...”

Klokken var blevet næsten halv ti, da Casper og Martin rundede kirkegårdsmuren. Det havde været en drøngod aften.

Pludselig lød et langt, uhyggeligt hyl. Det løb dem

koldt ned ad ryggen. „Hvad var det?“, hviskede Martin og tog automatisk fat i Caspers ærme. Det lød som et ulvehyl, men der findes jo ikke ulve i Danmark! De skulle lige til at gå videre, da de hørte det igen. Men denne gang var det nærmest som et barn, der skreg. Det var uhyggeligt. De stod bomstille, og Martin syntes, hans hjerte slog kolbøtter.

„D-, d-, det..det kom inde fra ki-ki-kirkegården“, stammede Martin og håbede, at Casper ikke var enig med ham. Casper blev helt hvid i ansigtet og prøvede at sige noget. Ordene sad fast i halsen på ham. Han pegede op mod kirkegårdsmuren. Så kunne Martin også se det: Noget, der bevægede sig deroppe. Noget hvidt – og så var det lige så hurtigt væk igen. Martin syntes pludselig, det var meget, meget mørkt og havde mest lyst til at tage benene på

nakken og spurte hjem. Men han blev bare stående – stiv af skræk. Han kunne overhovedet ikke røre sig.

Sarah måtte tage sig sammen for ikke at komme til at skribe af grin. Nanna gjorde lydløst tegn til, at Sarah skulle begynde på næste trin i deres plan. Sarah tog langsomme skridt i sneen – og lyden var nærmest øredøvende. Det knirkede og larmede, og samtidig gjorde Nanna sig klar til endnu et hyl. Hun åbnede munden, foldede hænderne foran ansigtet og tog en dyb indånding...

Men det hjerteskrærende skrig, der skar gennem stilheden, kom ikke fra hendes mund. Sarah stod helt stille – forbavset over, hvor god Nanna var til at lave lyde – indtil hun fik øje på Nannas skræmte øjne. Med ét gik det op for hende, at det ikke var Nanna, der havde skreget.

Martin fór op med et sæt. Han spejdede hen mod skovtykningen, der skjulte søen. „Det kom fra søen“, mumlede han nærmest for sig selv. Og så var det der igen. Først en klagende hyl, og så et hjerteskrærende skrig. „Det er rigtigt, det kommer ovre fra søen“, sagde Casper, og de holdt vejret et øjeblik.

De glippede begge med øjnene, da Sarah og Nanna pludselig stod foran dem, og Casper skulle lige til at sige noget, da Nanna afbrød ham: „Vi forklarer det her senere.“ Uden et ord spænedes de alle fire tværs over marken.

Martin faldt to gange og mærkede ikke engang at blodet løb ned af hans ene ben. Jo tættere de kom til søbredten, desto tydeligere hørte de gråden. De standsede brat, da de fik øje på den lille plet et godt stykke ude på isen.

„Ah Gud!“ udbrød Nanna – „Det er jo et barn...“ Hun

vendte sig hurtigt omkring og råbte til Casper: „Skynd dig og hent det reb, der hænger på den anden side af kirkegårdsmuren.“ Casper var allerede på vej før hun havde talt færdig.

„Jeg går derud“, sagde Martin og prøvede forsigtigt, om isen kunne bære.

„Nej – lad hellere mig“, sagde Nanna, „jeg vejer ikke så meget.“ Nanna gik forsigtigt ud, men nåede ikke langt, for det knagede og bragede under hende. Martin åndede en smule lettet op, da hun var inde igen, men den lille dreng ude på isen havde omsider fået øje på dem, og nu hylede han endnu højere end før.

Nanna brød sin hjerne med, hvad hun havde lært om våger, tyndis og bjergning.....så fik hun en idé. I det samme stod Casper stakåndet bag hende med rebet i hænderne. Nanna tog sin frakke af og tog den bagvendt på. „Hurtigt, lyn mig i ryggen“, sagde hun til Casper, som ikke helt forstod meningen. Imens bandt Martin rebet godt fast til Nannas ben.

„Strammer det?“ – spurgte han. Nanna rystede på hovedet. Hun stod et øjeblik med rebet i hånden. „Tror du, det kan nå helt derud?“ spurgte Martin. Nanna trak hurtigt på skuldrene: „Det finder vi ud af“, og rakte ud efter Caspers halstørklæde, som hun på få sekunder bandt solidt fast til enden af rebet. Martin gjorde store øjne – de lavede åbenbart andet end at bede fadervor hos de grønne! – men han sagde ikke et ord.

Nanna lagde sig fladt ned og mavede sig langsomt ud på den tynde is. Først nu gik det op for Casper, at hun havde taget frakken bagvendt på for at lynlåsen ikke skulle skære i isen. „Genialt!”, tænkte han.

Der var dødstille. Den lille dreng sagde heller ikke et knyt. Martin kiggede et sekund efter Sarah som var sporløst forsvundet. Hun kunne da godt været blevet og hjælpe, tænkte han irriteret. Han knugede rebet i hænderne, og skimtede svagt, hvordan Nanna forsvandt længere og længere ud.

Det gik alt for langsomt, Nogle gange syntes Nanna slet ikke, hun kunne få øje på den lille. Omsider var hun så tæt på, at hun kunne se ham hele tiden. Og med ét begyndte han at kravle hen mod hende.

„Nej – Nej” skreg hun, „bliv siddende.” Hun opdagede knapt, at hun selv var begyndt at græde. „Du må ikke røre dig” klynkede hun mod drengen. „Åh kære, kære Gud – så hjælp mig dog,” hulkede hun.

Isen knagede under hende, og hun mærkede nogle uhyggelige ryk. Hun følte rebet stramme om sine ben. Det var ikke langt nok. Langt borte hørte hun Martin råbe et eller andet, og hun turde ikke andet, end at ligge helt stille. Hun hviskede beroligende til drengen, som var begyndt at græde og kalde på sin mor igen og igen.

Martin var i syv sind. De havde ikke flere halstørklæder tilbage. „Casper,” råbte Martin pludselig, „smid bukserne!”

Casper vendte det hvide ud af øjnene: „A-hva?”. „Smid bukserne!!”

I en fart havde Casper smidt bukserne, som Martin bandt i forlængelse af halstørklæderne. Det virkede. Han råbte ud til Nanna, som forsigtigt kravlede videre. Hun turde knapt råbe tilbage. Hvis hun så meget som trak vejret, var hun bange for at isen ville give efter. Endelig

fik hun fat på drengens hånd, men lige i det samme brast isen, og lydløst forsvandt drengen for hendes øjne. Det eneste, hun havde tilbage i hånden, var hans ene vante.

Uden at tænke på, hvad hun gjorde, kravlede hun helt hen til kanten og stak hele armen ned. Til sin store lettelse fik hun fat i en hårtop. Hun trak og trak og fik omsider fat i en hånd. Så skreg hun som aldrig før: „HIIV...HIIV!”. Men intet skete.

„Hiv for h.....!” skreg hun af sine lungers fulde kraft, og mærkede rebet stramme hårdt om sine ben. Det gjorde afsindigt ondt, og hendes hænder var helt følelsesløse, men til sin store glæde mærkede hun, at drengen langsomt kom længere og længere op. Han var uhyggeligt slap og sagde ikke en lyd.

Nanna lå selv bare helt stille og lod sig trække ind mod bredden. Med usigelig skræk

gik det op for hende, at han måtte være død, men hun var for træt til at tænke noget-somhelst.

Så mærkede Nanna, at hun blev løftet op af store, stærke hænder og lagt tungt ned i armene på een eller anden. Som i en tåge så hun blå lys blinke, og der var folk overalt. Det sidste, hun nåede at tænke, var, at hun ikke kunne få øje på Martin. Så lukkede ambulancedøren sig.

Hendes mor sad på sengekanten, da Nanna vågnede på hospitalet. Moren smilede og tørrede en tåre væk fra øjenkrogen: „Den lille dreng har det fint, Nanna, og vi er meget, meget stolte af dig – ja af jer alle fire!”

Nanna fik historien i småbidder, og selv om hun var træt, kunne hun ikke lade være med at grine, da hun hørte om Casper, der havde smidt bukserne i 20 grader kulde. „Det kan man vist kal-

de for rigtig gæve spejdere," sagde hendes mor og strøg hende ømt over håret – „og hvor var det godt at Sarah løb efter hjælp..."

Nanna havde ikke set spor til hverken Martin eller Casper, og inderst inde håbede hun, at de stod ved rækværket, da hun og Sarah om tirsdagen igen var på vej til spejdermøde. De blev begge skuffet, da der ikke var nogen.

I spejderhuset blev de modtaget med stor festivitas. Der var æbleskiver og kakao til alle, og igen og igen måtte de fortælle om deres oplevelse.

„Jamen hvorfor var drengen gået ud på isen?" spurgte en af de små. Sarah fortalte, at hans hund var løbet hjemmefra, og at han ville ud og finde den. Forældrene troede, han lå i sin seng, så de anede ikke uråd. Han fandt også sin hund – ude på isen. En af Fælckfolkene havde pludselig fået øje på den, og så måtte de i gang med at bjerge den også. Det stakkels kræ havde siddet og rystet af kulde.

Sarah fortalte videre, men med ét blev hun afbrudt, da det bankede på døren. Stor var forbavselsen, da to store drenge i blå uniform stod i døråbningen. Det var Martin, der først sagde noget: „Øh – altså – øhm, jeg ville....jeg mener: vi skulle..." Han kunne slet ikke få det sagt. Nanna sprang op og kom ham i møde.

„Ja, altså," fortsatte han, „vi fik denne kæmpekurv henne i vores spejderhytte her til aften. Den er fra lille Mik-

kels far og mor." Først nu fik Nanna øje på en kæmpestor kurv med alverdens lækkerier i. Den stod på jorden, indhyllet i cellofan.

Casper gik ind foran Martin. Der var et kort ved, som Casper tog op og læste: „Her står: Til spejderne med den kærligste hilsen fra Lille Mikkel, og så var det jo, vi tænkte, at spejderne var os allesammen, og vi var jo fælles om denne opgave og..." Han gik i stå.

Nanna hev begge helt ind i lokalet og sagde højt til de andre: „Jeg vil gerne ha', at I skal

hilse på alle tiders to guttermænd – Martin og Casper. De er mine bedste venner."

Et øjeblik var der helt stille, men så brød alle spejderne ud i vild jubel og klappede. „Jeg har en fed idé," sagde Nanna ud over forsamlingen. „Sku' vi ikke holde en kæmpefest, og så blæse på om vi hedder røde, grønne, gule, blå eller lyserøde spejdere. Vi er bare spejdere."

Det syntes alle var en god idé. De delte kurven, og der var mere end nok til alle.

– Den aften var der ingen af dem, der glemte.

Midt under festen hev Nanna fat i de tre andre. „Der er lige en ting," begyndte hun. „Ku' vi ikke sige at det dér med kirkegården er vores lille hemmelighed?"... Hun kiggede nervøst fra Casper til Martin. Martin rynkede øjenbrynene, men så revnede hele hans ansigt i et grin, mens han rakte den ene hånd lidt i vejret og fnisede: „Jo – det forbliver vores hemmelighed"

Sarah rakte hånden til Casper: „På spejderære?" hviskede hun.

„På spejderære!" hviskede han tilbage.

Japansk papirfoldning ORIGAMI

Af Kuniko Matsushima Rasmussen 松島邦子

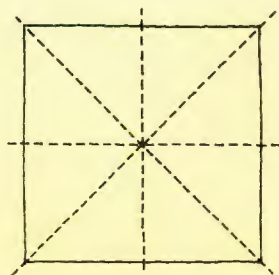
Da jeg var barn i Japan, var medicinen pakket ind i kvadratisk papir. Mens man var syg, foldede man traner af medicinpapiret. Man sagde, at når den syge og den syges venner havde foldet 1000 traner, ville vedkommende være rask.

Det var traner, man skulle folde, fordi tranen er et japansk lykkedyr og symbol på renhed.

Vi har ikke japansk medicinpapir i Danmark, – heller ikke mere i Japan. – Men man kan bruge glanspapir, der er klippet præcist kvadratisk, eller købe *origami*-papir hos en boghandler.

Tranen er lidt svær at folde, så jeg vil foreslå, at I forsøger jer med et kattehoved og en ballon. Læg mærke til, at de to figurer starter ens.

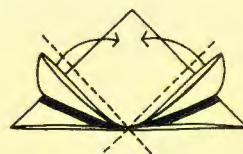

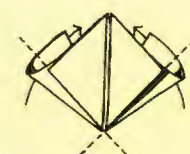
BUK LANGS DE STIPLEDE LINIER OG FOLD SAMMEN....

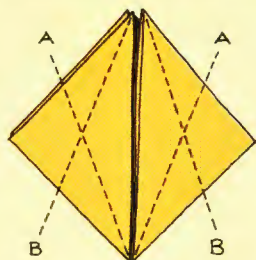
BUK DE 2 HJØRNER SOM VIST. VEND, OG GENTAG PÅ DEN ANDEN SIDE MED DE 2 SIDSTE HJØRNER

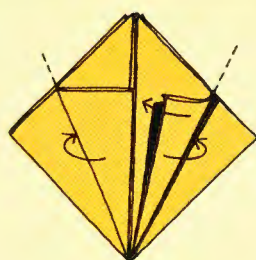
ØNSKER DU AT LAVE EN KAT, FORTSÆT VED (A). ØNSKER DU EN BALLON, FORTSÆT FRA (B)

(A)

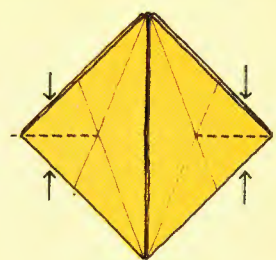
FOLD DE ØVERSTE TREKANTER LANGS DE STIPLEDE LINIER

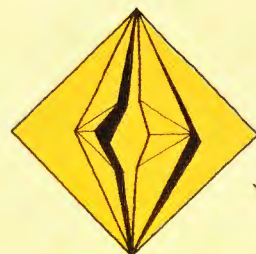
BUK SIDERNE SOM VIST - BÅDE FREM OG BAGUD - LANGS FOLD "A"

BUK PÅ SAMME MÅDE - BÅDE FREM OG BAGUD - LANGS FOLD "B"

TRYK SAMMEN VED PILENE PÅ DE ØVERSTE TREKATER...

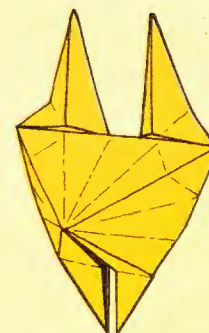
... TIL FIGUREN SER UD SOM VIST HER. VEND, OG GENTAG PÅ DEN ANDEN SIDE

I DEN ENE ENDE FINDES ET LILLE HUL - KLIP HULLET LIDT STØRRE

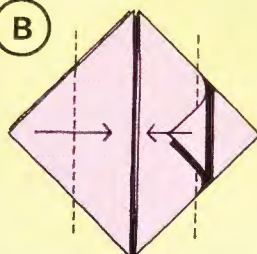

VEND FIGUREN - HOLD PÅ DE NEDERSTE SPIDSER - OG PUST I HULLET...

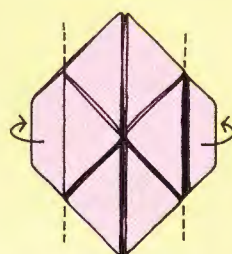

... SÅ HAR DU EN KAT

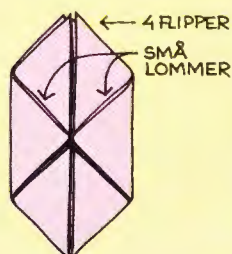
(B)

BUK DE ØVERSTE HJØRNER IND TIL MIDTEN

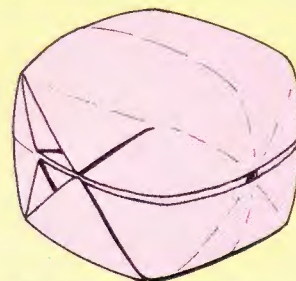
BUK DE BAGESTE HJØRNER TIL MIDTEN PÅ BAGSIDEN

VEND FIGUREN SOM PÅ TEGNINGEN

BUK DE ØVERSTE FLIPPER NED I DE SMÅ LOMMER, BÅDE PÅ FOR- OG BAGSIDE, OG PUST LET I HULLET FORNEDEN.... SÅ HAR DU EN BALLON....

Af Ib „Gyldenspjæt” Boye
Tegning: Per Illum

Følg betjenten over gaden!

Fortæl om dengang, da du fulgte en politibetjent over gaden som spejder!” siger børnene. Men jeg gør det ikke!! Jeg ved, at de tager gas på en gammel ulveunge...

„Er du blevet spejder?” sagde min onkel, der var en meget opmærksom person, som hver gang, han så mig, udbrød: „Jamen, hvor er du dog blevet stor! Hvis du bliver ved på den måde, så tror jeg, at du bliver større!”...og så var det, at jeg betroede ham, at jeg var

blevet spejder. Straks efter fortrød jeg det. Betroelser er noget, som godtroende børn og fulde folk dyrker. Og samtidig er det noget, som storesøstre og de voksne udnytter.

Og så var det jo lidt snyd. Ulveunge var, hvad jeg var blevet, men i den alder lægger man ikke for lidt på, så jeg sagde: spejder. Min onkel sad med sit farlige og finurlige smil, da han smagte på ordet: „Ja, så du er blevet spejder. Ja, spejderne kan vi ikke undvære. Det er dem, vi har til at udføre de gode gerninger. Det

bliver spændende, når du skal prøve det. Men husk først at binde en knude på tørklædet...hvis du har et tørklæde. Ellers må du ønske dig et til din konfirmation!”

„Jeg har allerede prøvet det,” sagde jeg jublende stolt. Og pludselig så alle interesseret på mig. Det var en mærkelig fornemmelse, at al samtale gik i stå ved søndagskaffen, og at alle havde blikket rettet mod mig. Min far sagde i en lidt forhørsagtig tone, at „Det må vi da vist høre lidt om?” og da jeg nu havde hele selskabet i min hule hånd, rejste jeg mig og fortalte, at vi på det første ulvemøde havde fået at vide, at vi skulle gøre en gude-tørn. „Goodturn!” rettede

min storesøster, der havde viet sit liv til at rette mig. Og det kunne f.eks. være at tilbyde at følge et menneske, der trængte til det, over gaden. Jeg havde fået øje på en stor politibetjent, der stod ved en fodgængerovergang og blev stående, mens han så sig omkring. Jeg var helt sikker på, at han ikke turde gå over gaden, så jeg henvendte mig til ham og gjorde honnør og præsenterede mig som ulveunge, der gerne ville følge ham over gaden. „Hvad sagde han? Hvad sagde han?”

råbte alle i munden på hinanden. Og jeg kunne fortælle, at han bare sagde: „Der er noget, du har misforstået!” Nej, hvor de grinede. Af mig, desværre.

Det skulle vise sig senere i spejderbevægelsens historie, at jeg havde misforstået ret meget i Baden Powel's tanker. Jeg var ret opsat på at finde en gammel dame og tilbyde at føre hende over gaden. Jeg havde udset mig et fint fodgængerfelt, hvor der skulle være ret gode muligheder for at finde et offer – så jeg kunne løse knuden på tørklædet op igen.

Jeg var faktisk ret heldig, for det varede ikke længe, før

lg betjenten over gaden!

bliver spændende, når du skal prøve det. Men husk først at binde en knude på tørklædet...hvis du har et tørklæde. Ellers må du ønske dig et til din konfirmation!"

„Jeg har allerede prøvet det” sagde jeg jublende stolt. Og pludselig så alle interesseret på mig. Det var en mærkelig fornemmelse, at al samtale gik i stå ved søndagskaffen, og at alle havde blikket rettet mod mig. Min far sagde i en lidt forhørsagtig tone, at „Det må vi da vist høre lidt om?” og da jeg nu havde hele selskabet i min hule hånd, rejste jeg mig og fortalte, at vi på det første ulvemøde havde fået at vide, at vi skulle gøre en gude-tørn. „Goodturn!” rettede min storesøster, der havde viet sit liv til at rette mig. Og det kunne f.eks. være at tilbyde at følge et menneske, der trængte til det, over gaden. Jeg havde fået øje på en stor politibetjent, der stod ved en fodgængerovergang og blev stående, mens han så sig omkring. Jeg var helt sikker på, at han ikke turde gå over gaden, så jeg henvendte mig til ham og gjorde honnør og præsenterede mig som ulveunge, der gerne ville følge ham over gaden. „Hvad sagde han? Hvad sagde han?”

råbte alle i munden på hinanden. Og jeg kunne fortælle, at han bare sagde: „Der er noget, du har misforstået!” Nej, hvor de grinede. Af mig, desværre.

Det skulle vise sig senere i spejderbevægelsens historie, at jeg havde misforstået ret meget i Baden Powel's tanker. Jeg var ret opsat på at finde en gammel dame og tilbyde at føre hende over gaden. Jeg havde udset mig et fint fodgængerfelt, hvor der skulle være ret gode muligheder for at finde et offer – så jeg kunne løse knuden på tørklædet op igen.

Jeg var faktisk ret heldig, for det varede ikke længe, før

der kom en gammel kone røkende i en alt for lang gabardinefrakke og hat med slør og ræv om halsen. Jeg gjorde honnør for rævepelsen, som gnækkede „Jaaaaa tak, min lille ven,” og så gik vi over gaden, jeg med hende under armen. Midt ude på kørebanen tog pokker ved kællingen. Hun løb over gaden og i styrkende galop hen ad gaden, mens hun vinkede til mig og råbte „Tak, lille ulveunge!” og hvinede af fryd. Jeg var blevet offer for et groft tilfælde af forkælningssyndet udført af en fra min storesøsters klasse. De forespørgsler, jeg fik i skolen næste dag, var så hensynsløse, at jeg tænkte på at lave en doggedag og pjække den, hvis ikke de havde lært mig, at man aldrig giver op.

Så kom den dag, da vi skulle sælge SPEJDER JUL. Vi

havde fået instruks om, at vi skulle gøre honnør og udtrykke os pænt og klart og ikke sætte foden i døren, hvis folk sagde nej. Jeg klædte mig i min ulveungebluse, satte huen på og gjorde honnør til min mor. Hun købte, da jeg ringede på, men da jeg lidt senere ringede på igen og spurgte om hun ville købe et eksemplar mere, så sagde hun: „Der er noget, du har misforstået. Derfor måtte jeg ud i den bøsse salgsverden. De pæne riddende fruer købte bedst, når man sagde: „Kunne I tænke Dem at støtte spejderbevægelsen ved at købe SPEJDER JUL. Det er en fordel for den opvoksne ungdom. Selv om De sikkert ikke selv har børn---endnu. Den gav pote. Jeg havde lidt damerne. De ville gerne være yngre, mens jeg havde det omvendt.

Mændene var de værste. Mænd skulle, dengang jeg var dreng, være på arbejde om dagen. Og hvis det var mænd, der lukkede op, kom de gerne i undertrøje og med lange skægstubbe. Når man spurgte, om de ville købe SPEJDER JUL, sagde de til: „Nej, og jeg vil heller ikke købe barnevognshjul!”...og så lukkede de døren i. Tjubang.

der kom en gammel kone rok-
kende i en alt for lang gabar-
dinefrakke og hat med slør og
ræv om halsen. Jeg gjorde
honnør for rævepelsen, som
gnækkede „Jaaaaa tak, min
lille ven,” og så gik vi over ga-
den, jeg med hende under ar-
men. Midt ude på kørebanen
tog pokker ved kællingen.
Hun løb over gaden og i styr-
tende galop hen ad gaden,
mens hun vinkede til mig og
råbte „Tak, lille ulveunge!” og
hvinede af fryd. Jeg var blevet
offer for et groft tilfælde af
forklædningskunst udført af
en fra min storesøsters klasse.
De forespørgsler, jeg fik i sko-
len næste dag, var så hensyns-
løse, at jeg tænkte på at lave
en doggedag og pjække den,
hvis ikke de havde lært mig, at
man aldrig giver op.

Så kom den dag, da vi skul-
le sælge SPEJDER JUL. Vi

havde fået instruks om, at vi
skulle gøre honnør og udtryk-
ke os pænt og klart og ikke
sætte foden i døren, hvis folk
sagde nej. Jeg klædte mig i
min ulveungebluse, satte
huen på og gjorde honnør for
min mor. Hun købte, da jeg
ringede på, men da jeg lidt ef-
ter ringede på igen og spurgte,
om hun ville købe et eksemp-
lar mere, så sagde hun: „Der
er noget, du har misforstået!”
Derfor måtte jeg ud i den barske
salgsverden. De pæne mi-
daldrende fruere købte bedst,
når man sagde: „Kunne De
tænke Dem at støtte spejder-
bevægelsen ved at købe
SPEJDER JUL. Det er til
fordel for den opvoksende
ungdom. Selv om De sikkert
ikke selv har børn---endnu?”
Den gav pote. Jeg havde luret
damerne. De ville gerne være
yngre, mens jeg havde det om-
vendt.

Mændene var de værste.
Mænd skulle, dengang jeg
var dreng, være på arbejde
om dagen. Og hvis det var
mænd, der lukkede op, kom
de gerne i undertrøje og med
lange skægstubbe. Når man
spurgte, om de ville købe
SPEJDER JUL, sagde de tit:
„Nej, og jeg vil heller ikke
købe barnevognshjul!”...og
døren i. Tjubang.

Da jeg blev stor spejder,
opdagede jeg, at der var to
slags spejdere: *hyklerne* og
pralerne. Hyklerne var dem,
der meldte sig som frivillige
latringravnere på de store som-
merlejr, og pralerne var
dem, der havde mange due-
lighedstegn. Jeg måtte finde
mig et ståsted og blev praler.
Det startede med kokkemær-
ket, som jeg kun fik på grund
af mine vaner for at argu-
mentere. Dommerne måtte
indrømme, at det var en
smags sag, om man til den
brune sovs ville bruge en hel
flaske soya. Senere kom tov-
værksmærket og vandre-
mærket. Det fortsatte med
stjernetydermærket og hvad
ved jeg. Mine forældre og sø-
skende var begyndt at tale
pænt til mig, for hvem vil
ikke gerne have et familie-
medlem med mange duelig-
hedstegn?

Min indsats i spejderbevæ-
gelsen vil jeg ikke kunne
fremhæve. Jeg har sunget
med ved lejrblået, er stået ly-
digt op, når lettere forstyr-
rede spejderførere mente, at
man skulle på natøvelse i ste-
det for at lumre i soveposen,
og jeg har deltaget i korps-
lejr og gjort honnør for
kronprinsesse Ingrid, der var
pigespejder i sine unge dage,
før hun blev mormor til prin-
serne.

Men på ét punkt mener jeg
at have skabt noget historisk.
Det var da min spejderbluse,
der var mærket af det glade
friluftsliv, havde været til
rensning. Jeg kunne ikke
finde mine duelighedstegn,
som jeg havde taget af forin-

den, og den nyrensedede bluse
havde de mørke pletter, hvor
duelighedstegnene havde sid-
det på det solblegede uni-
formsstof. Og der var rigtig
mange! Da jeg stadig ikke
kunne finde mine duelighed-
stegn (storesøster igen???),
tog jeg på korpslejr – cyklede
selvfølgelig – i min nyrensedede
uniform, hvor alle de bare
pletter viste, hvor duelighed-
stegnene skulle sidde.

Jeg vil ikke prale af, at jeg
har været nogen stor spejder.
Men jeg så, hvordan skov-
mænd og fortropps veteraner
beundrede mig. Nogle kom
og hilste og sagde „Kongeør-
nen, Kolding fjerde” og
spurgte, om det nu var mo-
derne med slet ikke at have
duelighedstegnene på blu-
sen? „Rødspætten, Århus!”
svarede jeg igen og kunne
meddele ham, at det var al-
lerallersidste mode, for „ef-
terhånden er der jo ikke
plads til flere!” Alle nikkede
eftertænksomt, når de havde
truffet mig. Og allerede næ-
ste dag kunne man se mange
i bluser, hvor duelighedsteg-
nene havde siddet. De mange
duelighedstegn. Faktisk blev
der flere og flere, og nogle år
senere lagde jeg mærke til, at
det var blevet ganske almin-
deligt for barske spejdere.

Det glædede mig usigeligt,
at der endelig var noget, jeg
ikke havde misforstået. Og
ser du en spejder med mørke
pletter, hvor duelighedsteg-
nene har siddet på den vejrbidte
uniform, så husk på, at
det var mig, der indførte den
mode i den danske spejderbe-
vægelse!

VINTERLEGE

Det er dejligt, når det bliver vintervejr til jul. I juleferien kan man more sig med de mange aktiviteter, snevejr og frost byder på.

Hold en vinterfest med dine kammerater. Lad dem medbringe ski og kælke.

Her får du nogle forslag til vinterlege. Et sted med småbakker og mulighed for overrissing egner sig bedst til aktiviteterne.

■ Leg 'kongens efterfølger' på den måde, at alle går i 'kongens' fodspor og gør det samme som han.

■ Find dyrespor i sneen og lav gipsaftryk af dem. Lån en bog om det på biblioteket.

■ Lad et hold børn lave et aftryk, og et andet hold gætte, hvad det forestiller.

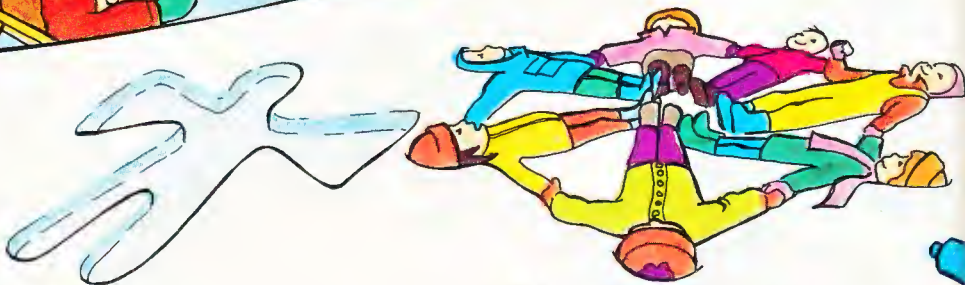

■ Nyfalden sne er fin at lave spor i. Nogle af jer gemmer sig i et område, hvor ingen har gået, idet de afsætter så få spor som muligt.

De kan kravle op i et træ og springe ned langt fra stammen, de kan skifte retning eller gå tværs over en glidebane, hvor man ikke ser sporene, eller gå baglæns i deres eget spor.

■ Lav en engleflok i sneen ved at ligge på ryggen og bevæge armene strakt frem og tilbage.

■ Lav relieffer i sneen. Prøv fx. at lægge jer ned i en rundkreds med benene ind mod midten, mens I holder hinanden i hånden. Prøv også at gøre det modsat.

■ Lav en mini-bobslædebane ned ad en bakke. Form først banen, som du ønsker den, ved at køre en plastdunk ned ad bakken i de ønskede snoninger.

Brug tomme dunke til bobslæder og tag tid på, hvilken der er hurtigst.

■ Brug de største dunke med hank til at rutsche ned ad bakken på. Sid overskrævs, hold i hanken og brems og styr med benene.

■ Sæt en snor op på tværs af kælbakken imellem to høje skistave. Hæng ringe fra et ringspil op med bændelstumper i klemmer, så de nemt går af.

Kælk nu efter tur på maven ind under tøjsnoren og forsøg at snuppe en ring i farten.

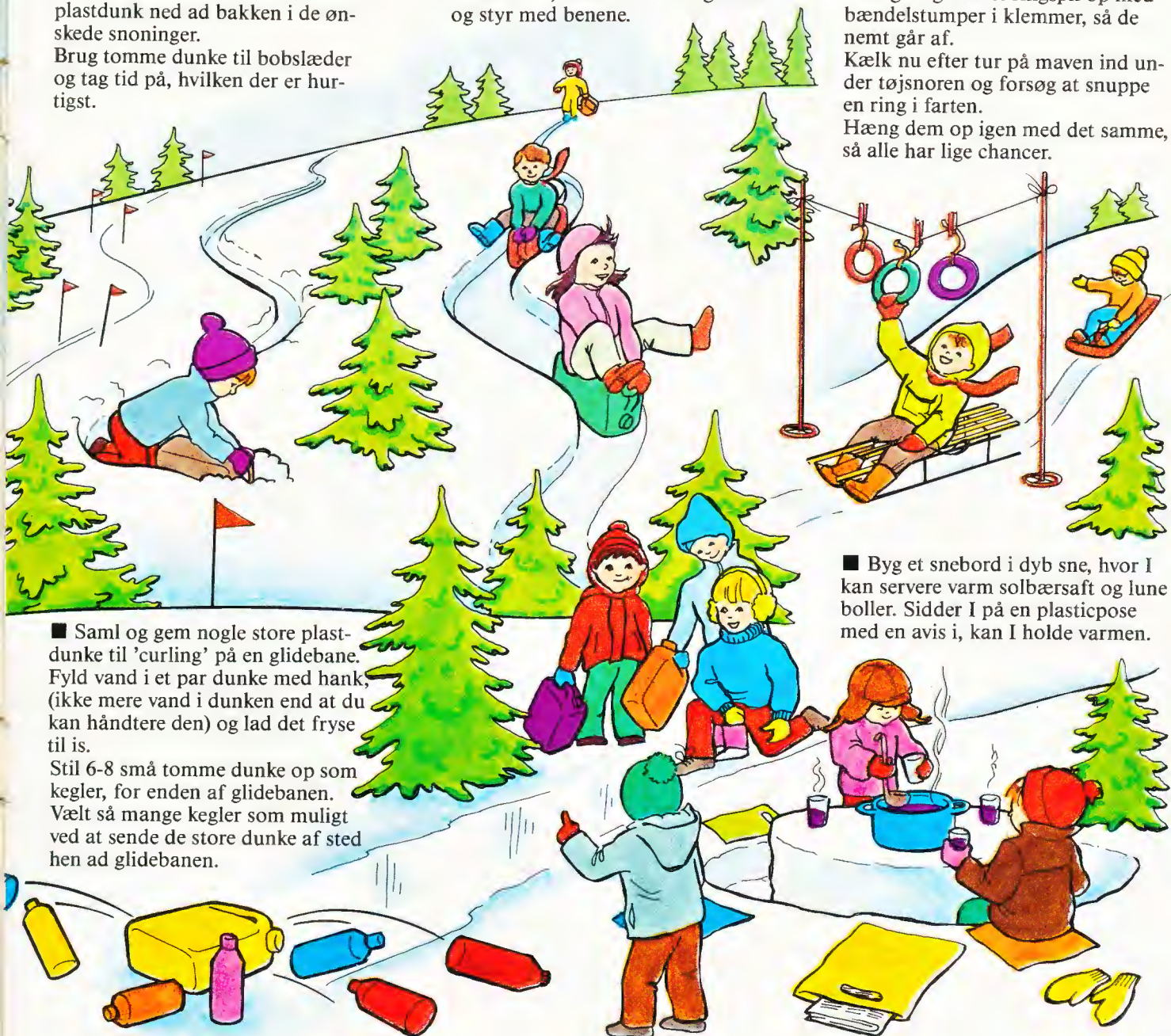
Hæng dem op igen med det samme, så alle har lige chancer.

■ Saml og gem nogle store plastdunke til 'curling' på en glidebane. Fyld vand i et par dunke med hank, (ikke mere vand i dunken end at du kan håndtere den) og lad det fryse til is.

Stil 6-8 små tomme dunke op som kegler, for enden af glidebanen.

Vælt så mange kegler som muligt ved at sende de store dunke af sted hen ad glidebanen.

■ Byg et snebord i dyb sne, hvor I kan servere varm solbærsaft og lune boller. Sidder I på en plasticpose med en avis i, kan I holde varmen.

■ Prøv disse to ideer til snebygter, der er smukke, når mørket falder på. Snebolde stables i en pyramide. Lav et hul i siden, så man kan føre et tændt lys igennem det. Eller byg et lyshus på denne måde: Tril en stor snebold. Hul den ud oppefra med en planteskovl eller køkkenredskaber; lad hullet være så lille som muligt. Skær vinduer og døre ud og oplys huset med fyrfadsllys. Taget formes til sidst af sne.

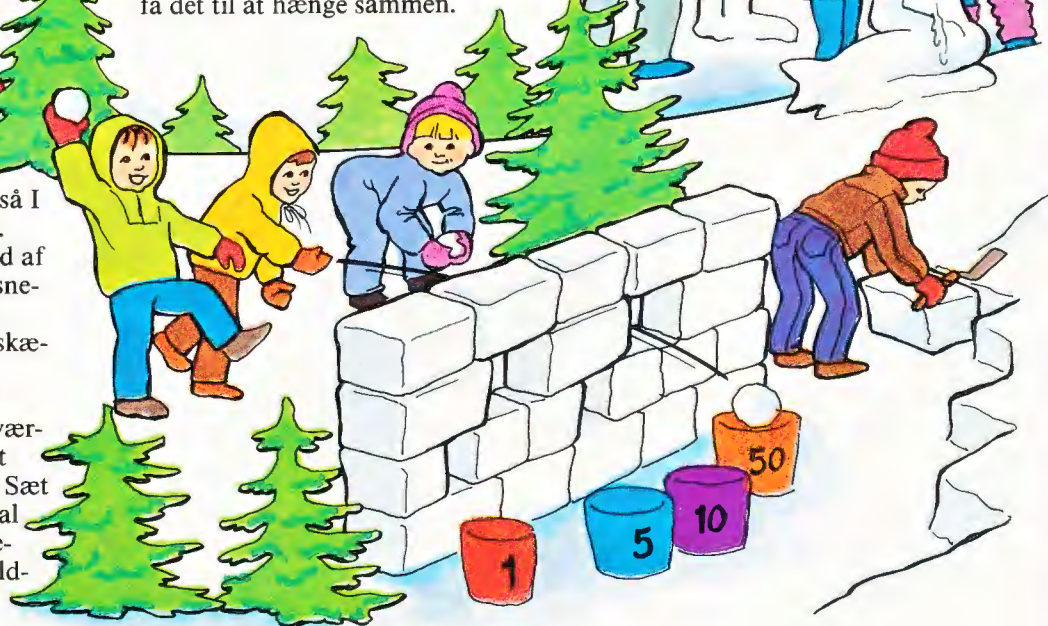
■ Byg nogle store, faste sneblokke i forskellig facon når sneen falder, og temperaturen er lige ved frysepunktet.

I stabil frost kan man hakke skulpturer ud med hammer og mejsel. Andet hårdt og spidst værktøj kan også bruges, men glem det ikke i sneen. Figurernes kan gøres hårde og glatte ved at man overhælder dem med vand.

■ Saml mælkekartoner og sæt dem ud med vand i, når det bliver frost, så har du isbyggeklodser til din vinterfest. Er det svært at få isen ud af kartonerne, så varm dem lidt. Prøv selv at få ideer til et byggeri. Du kan lade dig inspirere af Legoklodserne. Hvis det fryser, kan man hælde vand ud over byggeriet for at få det til at hænge sammen.

■ Byg en snemur med huller i, så I kan kaste til måls med snebolde. Sneblokkene til muren skæres ud af en stor og tæt neddrive med en snekniv en paletkniv eller en skovl. Af tøsne rulles en snebold, der skæres til. Læg blokkene i rækker oven på hinanden, men lav huller i murværket med jævne mellemrum. Kast gennem hullerne med snebolde. Sæt spande bag muren, som man skal ramme ned i for at få points. Bestem hvor mange points hver fuldtræffer skal give.

Nissefamilien her har et interessant stamtræ. Engang bar det blomster, men en af dets grene blev tørret godt, og så hjalp en dolk hele familien til verden. Og de ligner alle sammen hinanden i den slægt: Øjne så blå som søm og huer så røde som pigeoner.

Nissefamilien fra blommetræet

Bjerget

Tekst og foto: Ulrik Bing

Bjerget ligger der ude foran os, mægtigt, truende og dog lokkende. Vi skal derhen i dag, ellers må vi opgive – og det vil vi ganske simpelt ikke.

Vejret er strålende, det bedste vi har haft i de sidste 14 dage: Solen skinner, det er let frost og sneen bærer os ubesværet fremad.

Sneen, himlen og de hvide ski blænder os næsten; kun takket være solbrillerne kan vi se hinanden som andet end

sorte silhuetter. Vi har stor oppakning med: mad, spader, soveposer, varmt tøj, termoflasker og mere mad, men alligevel går det strygende fremad med en let knirken under vors ski. Bjerget – vore drømmes mål – ligger indenfor vores rækkevidde.

Vi er glade, men også lidt ømme i ben og arme; det var koldt og hårdt at komme igang efter at have sovet i en ganske lun og behagelig snehule. Ingen af os siger noget, men jeg kan se på Anette at hun også tænker på de andre og smiler lidt ved tanken om, at de opgav i går eftermiddags og nu ikke når ud til Suletinden.

I går morges pakkede ledere og rovere fra juleskituren og drog ud på en længere tur for at nå op på det højeste bjerg i området, men vejret var ikke med os. I løbet af eftermiddagen trak skyerne sammen og blev mørkere og tungere. Det begyndte også at fuge kraftigt – vinden kom lige forfra og prikkede i kin-

der og næser – der var to ting, vi kunne gøre, hvis vi var fornuftige: enten vende hjem til hytten og varmen, eller grave os ned i en snehule og håbe på bedre vejr.

De fire foretrak turen ned til hytten – men den ville ikke tage så lang tid som vores tur herop til, så de hjalp os andre med at grave snehulen ud, så vi kunne sove godt og varmt. Det blev vort held, at stormen stilnede af i løbet af natten, så vi kunne drage ud i det fine vejr.

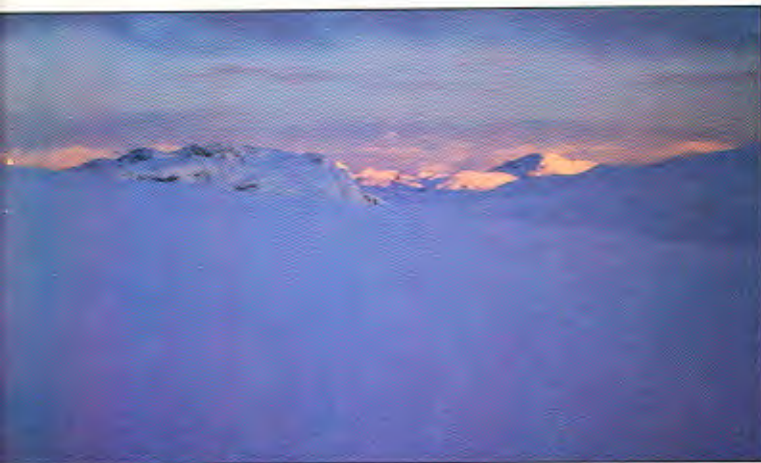
Tungt lastede og ømme når vi frem til bjergets fod lidt over middag; det rejser sig ikke mindre imponerende her end set på afstand. Det bliver et slid at komme op på toppen

inden den korte dag bliver til mørk aften.

Bjerget er for stejlt til at vi kan stå på ski op af det, så vi må stille skiene og det meste af udrustningen nede, tage skistavene i hænderne, snøre gamacherne ekstra godt, og så ellers begynde den besværlige opstigning. Sneen er de fleste steder en halv meter dyb, så vi bevæger os opad meget tungt og langsomt. Vores ånde står foran os som små hvide skyer, og det gør næsten ondt i vores lunger, når vi trækker vejret.

Endelig kan vi se slutningen på vores anstrengelser: noget, der ligner toppen, dukker frem foran os. Men der bliver ved med at komme mere top frem. Bjerget ser ud

til at blive ved i uendelighed, og vi må næsten overtale hinanden til hvert skridt, vi tager.

Netop som vi er tæt på at opgive, er vi der: Toppen er nået og vi kan falde ned på liggeunderlagene og nyde udsigten, chokoladen og den næsten varme urtete, som vi lavede til frokost. Vi tænker selvfølgelig på dem, der ikke nåede op denne gang – de bliver ganske givet misundelige, når vi kommer til hytten og fortæller om vores vanskeligheder, men flotte tur.

Og hvad gjorde så egentlig denne tur mulig? Hvad var det, der gjorde, at vi ikke behøvede at vende om, da uvejret trak sammen over os, men stille og roligt kunne vente på bedre vejr. Hvad gjorde, at vi kunne komme op på bjerget fra en fornuftig side?

Vi havde været i fjeldet mange gange før, både sommer og vinter. Vi havde lært, hvordan vejret hurtigt kan skifte fra smukt til skidt og tilbage igen. Det kan man enten finde ud af ved at opleve det eller ved at lære det af andre – ved at tage på et kursus.

Nogen havde tidligere fortalt os om en gruppe spejdere af alle slags – *Fjeldgruppen* – som laver sådanne kurser, f.eks. et vinterfjeldkursus, hvor vi har lært næsten alt om at klare os på en vintertur: udrustning, skiteknik, vinterorientering, samt hvad vi brugte sidste nat: hvordan man graver sig ned i sneen og overlever godt og komfortabelt.

Vinterfjeldkurset, der er en uge i Norge i februar, var dog hverken det første møde med fjeldet eller med Fjeldgruppen – både Anette og jeg havde tidligere været med på nogle af Fjeldgruppens fjeldkurser i Sverige og Norge. De var nogle utroligt spændende og lærerige kurser for os begge, selv om vi havde været spejdere i mange år.

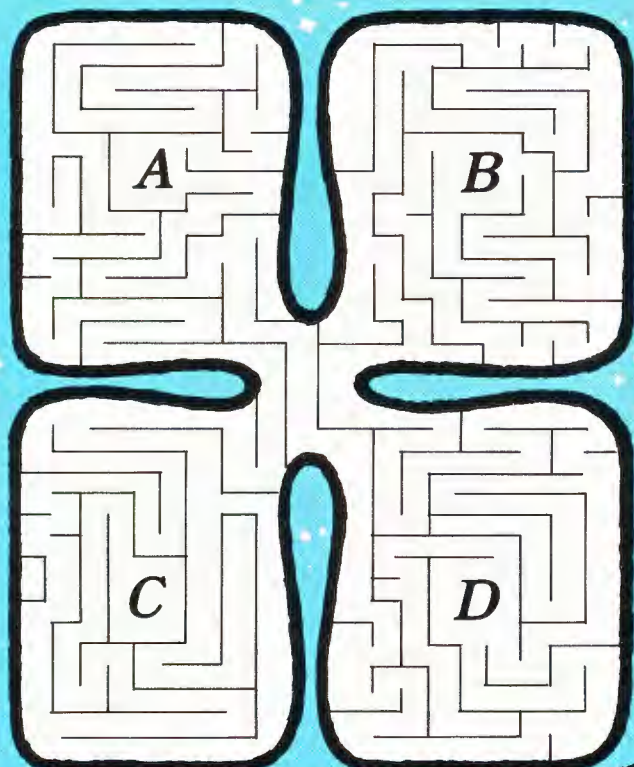
Det var en helt ny verden der åbnede sig for os: flotte landskaber, barsk natur, hårdt vejr og vilde blåbær – hele tiden noget nyt og spændende, med nyvundne turkammerater og oplevelser, oplevelser og atter oplevelser.

Vigtigst er dog nok, at vi fik en sikkerhed på fjeldet – overvandt angsten for den store ukendte vildmark uden en iskiosk lige rundt om hjørnet; vi tør endda tage vores spejdere på tur til vore nordiske broderlandes store næsten uberørte natur.

● ● ●

Den skitur, jeg lige har oplevet i erindringen, ligner på mange måder dem, som korpsenes seniorudvalg arrangerer i juleferien. Siden den har vi selvfølgelig lavet en masse andet udover det almindelige spejderarbejde hjemme: Anette har været i Sydamerika på bl.a. bjergvandretur, og i Norge for at lave kursus og jeg har lavet en rovertur til Nordsverige med kanoen som transportmiddel – alt sammen inspireret af oplevelser i fjeldet – alene og med Fjeldgruppen.

KAN DU FINDE DE RIGTIGE FLAG TIL DE FEM NORDISKE LANDE?

14

JUNO

JORDEN

MÄNEN

PLUTO

MARS

SATURN

MERKUR

SOLEN

JUPITER

PALLAS

NEPTUN

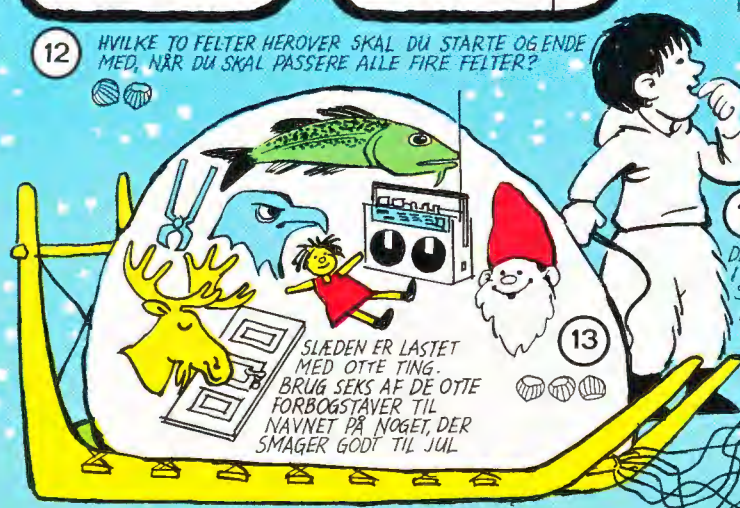
HYDR KOMMER RUM-
NISSEN HEN, NÅR HAN
FLYVER 2 TIMER MOD
ØST - 1 MOD SYD - 1
MOD ØST IGEN - 2 MOD
SYD - 3 MOD VEST - 1 MOD NORD
- 2 MOD VEST - 4 MOD SYD - 3 MOD
ØST - 2 MOD NORD OG TIL SIDST 1 TIME
MOD ØST.
START VED PRIKKEN I RUMSKIBETS NÆSE

1 TIME

15 DYRENE HAR BYTTET "TØJ".
KAN DU FINDE UD AF, HVAD
DER HØRER SAMMEN?

12 HVILKE TO FELTER HEROVER SKAL DU STARTE OG ENDE
MED, NÅR DU SKAL PÅSØGE ALLE FIRE FELTER?

SLÆDEN ER LÅST
MED OTTE TING.
BRUG SEKS AF DE OTTE
FORBOGSTAVES TIL
NAVNET PÅ NOGET, DER
SMAGER GODT TIL JUL

13

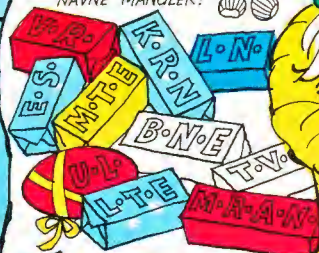
16 DER ER KLUDDER
I HUNDE-
SELERNE.
HVILKE
HUNDE ER
SPENDT FOR
SLÆDEN?

17 MON DU KAN FINDE
DE RIGTIGE VEJSKILTE

JULEMANDEN HAR
PAKKER TIL 10 PIGER,
MEN HVERT ANDET
BOGSTAV I DERES
NAVNE MÅNGLER!

18

20

HVILKE STILLINGSBETEGNELSER
SKULER SIG BAG DE
MÆRKELIGE
NAVNE?

R. RUME
P. SÆRT
LARS G. METER
R. ØRELÆRKE

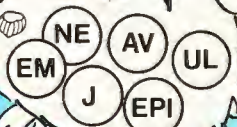
19

KAN DU KLARE
DENNE LILLE
REBUS?

21

HER SKAL DU
FINDE ET ORD

22

JULEPYNTEN HEROVER ER ET REGNESTYKKE.
KAN DU REGNE UD, HVORDAN SAMMEN-
TÆLLINGEN SER UD MED TÅL?
DE TI FØRSKELLIGE SLAGS JULEPYN-
T STÅR NEMLIG, FOR ET
TÅL. NOGLE AF DEM
SER DU HER VED
SIDEN AF.

- 1
- 3
- 4
- 6

23

KAN DU FINDE DE TO
TROLDE I FJELDET, SOM ER
HELT ENS?

DE TRE TEGNINGER KAN
SIKKERT HJÆLPE DIG MED AT LØSE KODEN

24

BOGSTAVERNE I KVADRATET
SKAL BYTTES OM, SÅ DER
DANNES FIRE ORD,
DER ER ENS BÅDE
VANDRET OG LODRET:

A	A	E	E
K	N	N	N
N	O	O	R
S	T	U	U

GAMMELT DRENGENAVN
FORSVARSFORBUND
RADIOAKTIVT GRUNDSTOF
HEBRAISK NAVN

25

26

LØSNINGER:

1 BYENS NAVNER:

2 BYENS NAVNER:

3 BYENS NAVNER:

4 BYENS NAVNER:

5 BYENS NAVNER:

6 KONGEN BYGGEDE:

7 TEGN JULEPYNTENS VEJ:

KRAMMERHUSE

HJERTER

KUGLER

STJERNER

8 I MORSEKODEN STÅR:

9 DET RIGTIGE KNOB:

10 DEN BESØGENDE ER:

11 DE RIGTIGE FLAG HAR NR:

12 DE TO FELTER ER:

13 DET DER SMAGER GODT ER:

14 RUMNISSEN KOMMER TIL:

15 TALLENE SKRIVES HER:

16 HUNDENE ER:

17 DE RIGTIGE VEJSKILTE:

18 DE 10 PIGENAVNE:

19 I REBUS'EN STÅR:

20 STILLINGERNE ER:

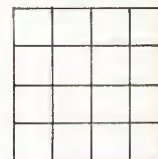
21 ORDET ER

22 SKRIV REGNSTYKKET HER:

23 DE TO ENS TROLDE ER:

24 I KODEN STÅR DER:

25

INDSÆT
DE FIRE
ORD

LODTRÆKNING

En korrekt løst opgave giver det antal nødder, som er tegnet ved siden af den. Når du har 50, kan du være med i lodtrækningen om præmierne. Er det for svært, kan du måske få en anden til at hjælpe dig. Skriv løsningerne ind her til højre og tæl sammen, hvor mange nødder du har ialt.

Send os så enten hele denn side eller en fotokopi sammen med det lille hjørne herunder.

Vi skal have løsningen i hænde senest med posten mandag den 9. januar 1989.

Præmier

- 1: Cykeltelt Fjällräven Lowait III
- 2: Cykeltaske Karrimor
- 3: Rygsæk Asivik 65
- 4: Sovepose Asivik Snowfox
- 5: Poncho
- 6-10: Amk. Lygte Tekna Lite 4
- 11-15: Slirekniv m/merlespiger
- 16-18: Silva kompas type 3

Spejderjul
Postbox 700
7400 Herning

LØSNINGERNE ER INDSENDT AF:

NAVN _____

ADRESSE _____

POSTNUMMER _____ BY _____

ANTAL NØDDER _____

Foto: Per Therkildsen

SPEJDERJUL 1988

UDGIVERE:

Det Danske
Spejderkorps

KFUK-spejderne
i Danmark

KFUM-Spejderne
i Danmark

Redaktion:

Kirsten Lund Frandsen
Bente Øst Hansen
Ulla Thorup
Ingrid Windfeld-Lund
Børge Berglund-Jensen
Carsten Thomasen
Niels Thure Krarup (ansvh.)

Omslag:

Svend Otto S.

Nøddeknækkeren:

Per Illum

Lay-out og tilrettelægning:
Torben Madsen

Sats: pro-sats
Repro: Jysk Farve Repro
Tryk: Dansk Heatset Rotation

© Spejderforlaget A/S 1988

ISSN 0108-1179

ISBN 87-7041-239-1

Pris: 15,00 kr. (inkl. moms)

